

SALİHLİ'DE KÜLTÜR VE SANAT*

Ahmet OTMAN

Şair, yazar. Salihli/Manisa

ÖZ

Bu yazıda Manisa'nın önemli ilçelerinden biri olan Salihli, kültür ve sanat hayatı bakımından ele alınacaktır. Gerek halk kültürü unsurları gerekse günümüzdeki kültür ve sanat etkinlikleri üzerinde durularak Salihli'deki kültür-sanat hayatının genel bir görünümü çizilecektir.

Anahtar Kelimeler: Salihli, kültür, sanat

CULTURE AND ARTS IN SALİHLİ

ABSTRACT

This study tackles with the cultural and arts life of Salihli, one of the most subprovinces of Manisa. By means of concentration on folk culture and arts activities the endeavour will be to draw a general frameowrk of arts and cultural life of Salihli.

Keywords: Salihli, culture, arts

Giriş:

Bulunduğu konum dolayısıyla ülkemizin birçok yöresinden göç alan Salihli Kosova'dan, Bulgaristan ve Yugoslavya'dan hatta Kazak Türklerinden de göçler almıştır. 1950'lerde Salihli'ye göçlerle gelenler beraberlerinde ayrılmaz parçaları olan kültürlerini de getirmişlerdir. Bu kültürlerin içinde, onların her türlü örf ve adetleri, yaşam tarzları yer almaktadır. Salihli'nin merkezinde ve bazı köylerinde gelenekler bozulmaya yüz tutsa da genelde devam etmektedir. Yazımızda Salihli'deki kültür ve sanat hayatı çeşitli başlıklarla ele alınacaktır.

1- Evlilik adetleri:

Kültürümüzün vazgeçilmezlerinden biri de evliliklerdir. Yaptığımız araştırmalarda geniş yer tutan evlilik üzerine adetler, ana başlıkları ile ifade etmek gerekirse; kız isteme ile başlar, söz kesimi ve nişan ile devam eder, düğün ile tamamlanır. Düğünün hazırlık dönemlerinde düğüne davet, kına gecesi, kına yıkama âdetleri vardır. Düğün esnasında takı merasimi yapılır. Bazı aileler kıza kırmızı kuşağı evden çıkarken bağlarlar, bazı kesimler ise düğünde

---

* Bu yazımızda yer alan bütün bilgiler Ahmet Otman'ın basıma hazır olan *Kültür Otağı – Salihli* adlı kitap çalışmasından alınmıştır.

takı sırasında bağlarlar. Öncelikle evin büyüğü olan baba bu işi üstlenir. Eğer kızın babası yoksa aile içinde abisi, dayısı veya amcası kuşak bağlar.

Düğün sonrası gelişen olaylar zincirinde doğum adetleri bulunur. Doğum sonrası altıncı aya gelindiğinde altı ay kınası, dişleri çıktığında diş bulguru, ileri yaşlarda erkek ise sünnet merasimi ve asker uğurlamaları yapılır. Bunlar genellikle eğlence türünde yakın hısım akraba, eş dostlarla yapılır. Hak vaki olduğunda gerçekleşen cenaze işlemlerinin de yörelere göre adetleri vardır. Salihli'nin ekonomisinin başlıca gelir kaynakları tarıma dayalı olduğundan kurak geçen aylarda, yağmur yağdırmak için, özellikle Cuma namazından sonra yağmur duasına çıkılır.

2-Salihli Manileri:

Salihli'de halk kültüründe ninniler ve maniler önemli bir yere sahiptir. Bunlar günümüzde pek söylenmese de yaşlılarımız bu manileri bilir ve günümüz gençlerine aktarırlar. Birkaç mani örneği verecek olursak;

Bozdağları kazdılar,
Bağlarımı bozdular,
Yarım senin kaşını,
Kalemle mi yazdılar?

Salihli'de gezerim,
İnci boncuk dizerim.
Baksana bana oğlan,
Ben ablamdan güzelim.

Yol üstünde kelebek
Kanadı benek benek,
Beni yârden ayıran,
Takınsın kalbur,elek.

3-Deve güreşleri:

1970'li yıllara kadar Salihli'de Çakallar deresinde deve güreşleri yapılırdı. Bölgenin en çok rağbet gören güreşleri ve develeri burada bulunuyordu. Özellikle develerin kızıştığı zaman denilen (Aralık-Mart) kışın en soğuk aylarında yapılırdı. Güreşlerde erkek develer güreştirilirdi. 7 ila 16 yaş arasında olan bu develerden yarışma sonunda birinci olana hediye olarak halı verilirdi. Son yıllarda deve güreşleri yine yapılmakta ve köylerde düzenlenmektedir. Çökelek köyü, Karayahşi köyü ve Emirhacılı köylerinde kış aylarında deve güreşleri yapılmaktadır. Ayrıca Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan da destek almaktadırlar.

4-El Sanatları:

a) **Çömlekçilik:** Salihli'de günümüzde de sürdürülmektedir. Çömlekçilik üretimi Gökeyüp beldesinde devam etmektedir. Halk arasında Güveç olarak da anılmaktadır. Güvecin hammaddesi Sarısu mahallesinin kuzey tarafında bulunan Topraklık Mevkii denilen yerden satın alınarak evlere

getirilir. Belde halkının boş bulduğu zaman içinde evlerinin önünde güveç işlemi yapılır. Güvecin dışına sır olarak kullanılan toprağa ise “mengene” adı verilir. Belde halkının ekonomik olarak başlıca kaynaklarından biri olan ata yadigarı güveç yapımıdır. Hammadesi ise killi topraktır.

Gökeyüp Beldesi, çömlekçilik bakımından ününü duyurmuş yerler arasındadır. Yapılan faaliyet bütün özellikleri ile bir ilkel çömlekçilik faaliyetidir. Bu ilkel çömlekçilik üç aşamada gerçekleşmektedir.

Kullanılacak toprak, ıslatılmadan önce çok sert yumrular halinde olduğu için kırılır, içindeki yabancı maddeler ayıklanır ve “çukur” adı verilen çömlek toprağından yapılmış büyük ve derin bir kap içine konur ve üstüne çıkıncaya kadar su doldurulur. Toprak eriyince, kap içinde düz ve temiz bir yere alınır. Yoğrulur ve içine döğülmüş ve elenmiş mengene katılır (2 teneke su, 1 veya 1,5 teneke mengene), tekrar tekrar yoğrularak özleştirilir. Elde edilen bu özlü çamur, artık çömlek yapımına hazırdır.

Biçimlendirmede ilk işlem, kabın boyutuna göre bantlar (kıyı yuvarlama) hazırlanmaktadır. Kol kalınlığındaki, 15-20 cm uzunluğundaki yuvarlatılmış bu bantlardan bir tanesi alınarak, tezgahın (altta “dönek” adı verilen altı sivri, pişmiş toprak tabak ile) onun üzerine konan “kalıp” adındaki kenarsız, düz, pişmiş toprak tabaktan ibarettir.

Günümüzde teknolojinin her an atılım yaptığı mutfak kültüründe güveç her zaman yerini korumuştur. Güveçte pişen yemeğin tadının farklı oluşu, onun hâlâ günümüzde kullanılır durumda olmasını sağlamaktadır.

b) Keçecilik: Salihli’de keçecilik dededen oğla, oğuldan toruna geçerek sürmektedir. Temizce yıkanan koyunyünleri eğrildikten sonra saçkıya (yünü açmak için kullanılan ıhlamur ağacı dalı) yayılır. İstenilen büyüklük veya kalınlıkta hazırlanır. Su ile bolca ıslatılarak sıkıştırılır ve bunun sabunlu su ile kıvama gelinceye kadar sürdürülmesi sağlandıktan sonra keçe haline getirilir.

Ankara, İzmir ve İstanbul başta olmak üzere, Anadolu’nun çeşitli bölgelerine pazarlanan Salihli imalatı keçeler, çoban kepeneği, yer keçesi (köylerdeki evlerde ve çadırlarda kullanılır), ayakkabı yabanlığı, otomobil tabanları için ses yalıtımlığı, okullarda tebeşir silgisi, saraçlarda (eyer ve semer vb.) yelek ve mermer parlatma işlemlerinde kullanılmak üzere üretilen keçeler, kerkitli/filikli haşalar ve seccade olarak çok amaçlı işlevlerde üretilmekte ve kullanılmaktadır.

Salihli’ye ilk gelen keçecilerden olan Hacı Yusuf Kuşçuoğlu, bir çok keçe ustası yetiştirmiştir. Yalvaçlı Ahmet, Ali Kuşçu (Ö.1978), Hüseyin Keçeci (Ö.1978), Pepe Hüseyin, Hacı Yusuf Kuşçu (Ö.1970), Metin Kuşçu (Ö.1996) Salihli’nin eski keçe ustalarındandı. Günümüzde Salihli’de keçecilik yapan ustalar Hüseyin Akbudak ve İsmail Hakkı Keçeci’ydi (2003). Şimdilerde ise birçok el sanatı, meslekler gibi kaybolmaya yüz tutan keçeciliği 1966 doğumlu Ali Kuşçuoğlu Salihli’de devam ettiren tek isimdir. El yapımı, alın terinin işin hamuruna karıştığı keçeciliğin yerini günümüzde teknolojinin getirdiği yeniliklerden dolayı son sistem makinelerle keçecilik yapılmaktadır.

c) Sepetçilik: El emeği göz nuru dökerek kargı ve hayıttan yapılan kelter ve sepetler günümüzde yerini plastik sektörüne kaptırınca plastik kova, kelter ve sepetler üretilince, bu işle uğraşanlar da kendilerine hediyelik sepetler, sehpalara gibi değişik ürünler yaparak geçimlerini kazanmanın yollarını aramaktadırlar.

Geçmiş yıllarda özellikle bahar mevsimi ile birlikte başlayan sepetçilik yaz ayı boyunca devam ederdi. Buna sebep olarak da üzüm bandırma ve meyve toplama dönemlerinde sepete ihtiyaç duyulmasıdır.

Geçimlerinin kaynağı sepet olan insanlar, sepet ve kelter yapımında kullanılan kargı ve hayıtları çevre ilçe ve köylerden getirdikleri için maliyet artmakta ve satışlar düşmektedir. El sanatları açısından bir meslek dalı olan sepetçilik de yavaş yavaş kaybolmaktadır. Geçimini bundan sağlayanlar ise zor durumda kalmamak için plastikle mücadele etmekte ve maliyetine de olsa satarak geçimlerini sağlamaktadırlar.

Salihli'ye çeşitli kültürlere sahip bölgelerden göçler olmuştur. Bunların başlıcaları nüfus olarak da kalabalık bulunan Kazak Türkleri, Kosova Balkan Türkleri, Romanlar ve Alevi kültürüne sahip insanlardır. Bunlar belli başlı köylerde iskan edilmişlerdir.

5- Salihli'ye Göçlerle Gelen Kültürler

a) Salihli'deki Kazak Türkleri Kültürü

Sosyal Hayat: Salihli yöresinde yoğun olarak iskan edilen “Kazak Türkleri” 13 Mart 1952’de Bakanlar Kurulu toplantısında alınan kararı Cumhurbaşkanı Celal Bayar’ın onaylamasıyla, göç sırasında dağıntık olarak Pakistan, Hindistan ve Keşmir’e kadar varabilen kabileler, Türkiye’ye resmen kabul edilmiş ve Kazak Türklerinden 180 hane Salihli’ye yerleştirilmiştir. Sosyal hayatları, günümüzde çağdaş kalkınmaya ve modern hayata uydurulmuş bir şekilde devam etmektedir. Ancak, bu uyumda Kazak Türklerinin aile töreleri ve terbiyesi yanında, ilk çıktıkları topraklardan buraya gelene dek kaybedilenleri derleyip toplamaya ve sergilemeye çalışan milli ruhları kendini her fırsatta göstermektedir.

Farklı giyim tarzları, yaşayışları, örf ve adetleri, yemek ve mutfak kültürleri ile kendilerine özgü yaşayışları olan Salihli'deki Kazak Türkleri zamanla yerleşik halkla iç içe olmaya başlamışlardır.

Başlıca içecekleri kımızdır. Alkol oranı çok düşüktür, Kazak ve Kırgız Türkleri tarafından üretilir ve kullanılır. Kımızın bazı rahatsızlıklara; özellikle kansızlık, yorgunluk, iştahsızlık, hazımsızlık, şiddetli bronşit yanında verem hastalığına da iyi geldiği söylenir.

Ali Beg Hakim önderliğinde Salihli'ye gelen Kazak Türklerinin Salihli'ye gelişleri şöyle olmuştur: Alibek Hakim 23 Aralık 1949’da Köklük dağından hareket ederek Taklamakan çölünden geçtikten sonra Himalaya yamaçlarındaki Gaspöl'e gelir. Alibek Hakim, Gaspöl'den 1 Şubat 1951 günü düşmanın ani saldırısı neticesinde hareket ederek Himalaya dağlarının o dehşetli sığınağı ve oksijen eksikliği ile boğuşarak, aynı zamanda düşman takibiyle

savaşarak, her gün bir kaç kişinin şehit düşmesine şahit olarak 1951 senesinin sonunda Keşmir'in Srinagar şehrine gelmiştir.

Bulduğu imkânlarla Amerikalı ve bazı başka devlet erkânı kimselerin verdiği tanıtıcı bilgilerle Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına kabul edildi. Alibek Hakim, 12 Temmuz 1954 tarihinde Keşmir'den hareket ederek, 29 Temmuz 1954 günü İstanbul-Tuzla'daki Kızılay Mülteci Kampı'na gelmiştir.

Alibek Hakim ve yakın akrabaları 5 Eylül 1954 günü Manisa-Salihli'ye yerleştirilmiştir. Vefatına kadar orada yaşamış ve oraya gömülmüştür. Salihli'ye yerleştikten sonra Alibek Hakim Türkistan davasıyla meşgul olmaya devam etti. Salihli'ye geldikten bir kaç gün sonra üzerine Türkistan haritası ve ay yıldızlı bayrak işlenen bir Türkistan keşesini Türkiye Cumhuriyeti'nin o zamanki Cumhurbaşkanı Celal Bayar'a takdim etti. Türkistanlıları Türkiye'ye kabul ettikleri için teşekkür etti.

Salihli'de yaşadığı sürede Alibek Hakim'i bir çok yerli ve yabancı yazar, araştırmacı ve alim ziyarete gelmiştir. Bunların hepsiyle görüştü, konuştu, sorularına cevap verdi ve bu sebeple Doğu Türkistan ve Kazakların hayatı ile ilgili bir çok makale ve kitabın yayınlanmasına katkıda bulundu. Alibek Hakim ile ilgili olarak pek çok yazı yazılmıştır. Alibek Hakim vefat ettiği gün olan 16 Kasım 1995 tarihine kadar burada ikamet etmiştir. Ailesi halen buradadır.

Türkistanlıların Salihli'ye geldiklerinde nüfusları, bu konuda araştırma yapan araştırmacılar tarafından hep ayrı değerlendirilmiştir. Dr. Fusun Baykal'ın "Salihli Kent Coğrafyası" adlı eserin-de (s. 68) 140 kişi olarak belirtilmiş, Mustafa Alper Kesgin'in Türk Edebiyatı'ndaki (Ekim-1997 Sayı:288 s. 47'de) "Salihli'deki Kazak Türklerinin Sosyal Yapısı" adlı araştırmasında, 180 hane olarak gösterilmiştir. İbrahim Çiçek "Her Yönüyle İlçemiz Salihli" adlı eserinin 162. sayfasında ise, 600 kişilik bir grup olarak Salihli'ye geldiklerini İstanbul'a gelenlerin 350 kişi olduğunu yazmıştır.

b) Kosova ve Balkan Göçmenleri

Salihli kültür mozağında etkin ve renkli bir uyumu olan Kosova ve Balkan göçmenleri 1912 yılından 1951 yılına kadar geçen dönemde göçler, bozgunlar, yıkımlar, acılar ve sıkıntılar içerisinde yaşamışlar. 1. ve 2. Dünya Savaşları'nı da yaşamak zorunda kalan Balkan Türklerinin sayısı önemli bir ölçüde azalmıştı. Asırlar boyu yurt edindikleri Rumeli topraklarından, Kosova'dan Salihli'ye yerleşmiş, bugün sayıları 20.000'e yaklaşmış bir topluluk olmuşlardır.

Kosova ve Balkan göçmenleri örf ve adetlerine bağlı bir topluluktur. Yerleşik olarak çoğunluğu Yeşilyurt Mahallesi ve Özyurt Mahallesi içinde yer almaktadır. Bazı aileler de Salihli şehir merkezi içinde oturmaktadır. Genellikle iş olarak lokantacılık ve pastanecilik yapanlar çoğunluktadır. Küçük sanayi işletmelerinde de uğraş verenler vardır.

Düğün, sünnet ve cenaze gibi durumlarda geleneklerine bağlı bir topluluk olan Kosovalılar her yıl 21 Mart'ta kutlanan baharı müjdeleyen Nevruz

bayramı; göç geldikleri Prizren’de 14 Mart’ta yani Nevruz bayramından bir hafta önce kutlanır. Uzun yıllar öncesi Daltulum Bahar Bayramı’nın nasıl kutlandığını o dönemin yaşlılarından alınan bilgiye göre şöyledir: Daltulkum’a çıkanlar Allah ne verdi ise ortaya dökerler, yiyecek yenir, içecekler içilir, oyunlar oynanır, bu eğlence akşama kadar sürerdi. Çalgılar eşliğinde Prizren oyunları oynanır, bir gün önce komşulardan alınan yumurtalar tokuşturulur, ardından yenilirdi. Salihli’de, Daltulum’dakilerin hepsi yapılmasa da geleneklerini bozmayan Kosavalılar bunları kısmen de olsa uygulamaktadırlar.

Hıdrellez günü ise hasta olanlar, şifa arayanlar dilekte bulunur. En önemli tören şüphesiz “Niyet Oyunu”dur. Genç kızların talihlerini açmak, kısmetlerini belirlemek için oynanır. Oyun bölgelere göre niyet çekme, baht çömleği, bahtiyar, bahtı bar gibi değişik isimlerle anılmaktadır.

c) Salihli’de Alevilik Kültürü

Salihli’de bulunan Alevi kökenli vatandaşlarımız ile ilgili araştırmamızı yaparken bu konuda iki araştırma kitabı bulunan Kula Kenger nüfusuna kayıtlı Hüseyin Ali Yıldız ile yaptığımız görüşmede kendisinin bizlere aktardığı bilgileri okurlarımız ile paylaşmak istiyorum.

Manisa iline bağlı, 1950-1955 yıllarında aşırı göç almış Salihli ilçesi farklı insanlarla mozaikleşerek kozmopolit bir ilçe olmuştur. Salihli, birbirinin rengine fazla takılmadan sosyal bir yapıyla çağını yaşarken, merkezde hiç yok denilmeyecek bir azınlık olan Alevi yurttaşlar da kendi töresinde olan hoş görülerini sergileyip yaşamaktadırlar. Merkeze bağlı Alevi köyleri sayısı 17’ye ulaşmıştır. Bu köyler: Çayköy, Mersindere, Hasalan, Çaltılı, sonradan belde olan Sart Kasabası nüfusunun yarısı, Caferbeyli, Hacı Bektaşlı, Çukuroba, Çakallar (Bağcılar), Kabazlı, Karaoğlanlı ve Kaplan köyleridir.

İlçenin 17 köyünün ve ilçeye yerleşen Alevi toplumunun tahmini nüfusu 12.000 civarında olduğu söylenmektedir. Oysa çoğu kendilerini gizlediklerinden bu sayı tam olarak bilinmemektedir. Bilinen odur ki bu sayı verilen rakamın da üzerindedir.

Alevilikte evlilik kültürü şu şekildedir: Bu kültürde çift evlilik (kuma getirme) kural dışı sayılır. Onun araştırması ve takibatı yapılır. Haksızlık yapanlar yol sürgünlüğü (aralarından uzaklaştırma) ile cezalandırılır. Kız isteme ve evlilik sistemine Salihli’nin merkez ve diğer köylerinde olduğu gibi aynı usul ile yapılmaktadır.

d) Salihli’de Roman Kültürü

Abdallar: Salihli’de yerleşik olan bir kaç alanda bulunan Romanlardan Abdallar, Ankara asfaltı altında Sanayi çarşısı girişinde bulunan mahallede ikamet etmektedirler. Kesin yerleşme tarihi tam olarak bilinmemektedir. Fakat mahallenin yaşlıları ile yaptığımız sohbette babalarının Horasan’dan gelen Türkmenlerden Abdal Alevilerden olduklarını öğreniyoruz.

Salihli halkı ile kaynaşık olan Abdallar, çeşitli meslek dallarında faaliyette göstermektedirler. Sanayi sitesinde esnafın mevcut olup aynı zamanda gerek kamu sektörüne gerekse özel sektöre de çalışanlar

bulunmaktadır. Muharrem Çobantepe (Bilgisayar ve İngilizce Öğretmeni), Niyazi Başkurt (Başbakanlıkta Müfettiş), Akın Adıyaman (HSBC Bank Taşşube müdürü) olarak görev yapmaktadırlar. Ayrıca Emre Yanıkçalan'da Ege Üniversitesi Konservatuvarı'nda okumakta, Salihli Belediyesi T.H.M. Korosunda kaval üfleemektedir. Emre Yanıkçalan 2 yıl üst üste kaval üfleemekte Türkiye 1.si olmuş iyi bir müzisyendir.

Genelde davul ve zurna çalan mahalle sakinleri düğünlerde, kınalarda, asker uğurlamalarda aranılan kişilerdir.

Şehitler Mahallesi Romanları: Salihli'ye gelişleri: 1330'lu yıllarda (1914) Yunanistan'a bağlı Selanik şehrinden Salihli ilçesi Şehitler Mahallesi'ne gelmişlerdir. Kendilerine genel olarak seçtikleri meslekler sepetçilik, müzisyenlik ve bohçacıdır.

Yaşamlarının vazgeçilmez kaynağı olan sepetçilik için gerekli malzemeler olan kargı, hayıt, yılgın, sorgun, ağdalı gibi malzemeleri bahçe kenarlarından ormanlardan çay kenarlarından kesip getiriyorlar. Sepet yapım geçimlerini sağlıyorlar. Son yıllarda da artık plastik sepet olduğundan sepetçilik işi yok denecek kadar azaldı, çoğu gençler sepet yapmasını bilmiyorlar. Babaları da pek öğretmediklerinden önümüzdeki yıllarda da sepetçilik yavaş yavaş kalkacak gibi görünüyor. Şehitler Mahallesi içinde az yukarı sokakta Bohçacı Romanlar vardır. Genelde ev kadınlarına yönelik genç kızlarımızın da çeyizlerinde bulundurdukları onların da sırtlarında taşıdığı bohça mallarını köylerde satarak geçiniyorlar. Gençlerimiz müziğe ve okumaya daha çok önem veriyorlar. Çeşitli kurum ve kuruluşlarda çalışanlardan bazıları şunlardır: Hikmet Bakır, Mal Müdürlüğü'nde, Zeki Uğurçay asker, Hamit Uğurçay asker, Yasin Uğurçay asker, Alev Baştakol öğretmen, Tahir Doruk öğretmen, Özdemir Doruk PTT'de, Aslan Uğurçay Turgutlu Devlet Hastanesi'nde Salih Kandaş Salihli Belediyesi, Gökçen Kandaş hemşire Ege nefroloji hastanesi...

Gelenekleri: 8 Nisan Dünya Roman günü ve ayrıca Hıdırellez'i vardır.

Nisan 1971'de Romanların sorunlarını tartışmak üzere Londra yakınlarında ilk Uluslararası Roman Kongre'si toplanmış, alınan karar doğrultusunda 1990 yılından itibaren 8 Nisan gününün Dünya Romanlar Günü olarak kutlanmasına karar verilmiştir.

Salihlili Roman vatandaşlarımız da bu kutlamayı 2012 yılından itibaren yapmaya başlamışlardır. Anılan günde işe gitmezler, hiç bir iş yapmazlar ve sadece bir bayram havasında kutlarlar. En güzel giysilerini giyerler. Konser alanından toplanırlar kendi oyunlarını, kendi çaldıkları besteleri ile eğlenirler. Yerel şarkıcılar şarkılarını söyler gece boyu eğlenceleri sürer...

Hıdırellez: Bu da 5 Mayıs'ı 6 Mayıs'a bağlayan gecede ateşler yakılıp üzerinden atlamalar ve bir kovanın içine 5 Mayıs akşamından evlerden tek tek kişilerden yüzük gibi o kişiye ait takılar kovaya toplanıp kovaya su ve güller koyulur. O kova sabaha kadar evde kalır ve 6 Mayıs sabahı güneş doğmadan bütün mahalle kırlara, su kenarlarına müzik eşliğinde oynaya oynaya giderler. Suya girerler, çaydan su ve çiçek toplayıp yine müzik eşliğinde oynaya oynaya

gelirler ve her ev topladıkları çiçekleri evin dış kapısına bağlarlar. Her aile büyüklerin evlerine gider, kahvaltılarını yaparlar, kahvaltı yapıldıktan sonra sokakta toplanıp birleşilir, akşamdan toplanan yüzükler bir küçük çocuğa tek tek çıkartılıp maniler söylenir ve herkes dağılır.

6-Resim ve Güzel Sanatlar

Kültür ve sanat etkinlikleri, gelir getirici olmadığı ve toplumu yeterli derecede eğlendirmedeği için her zaman ve her yerde yeterli ilgiyi görmemektedir. Halbuki kültür ve sanattan yoksun bir toplumun sosyo-ekonomik kalkınmasını gerçekleştirilmesi de mümkün değildir. İbn-i Sina **“Bilim ve sanat, itibar görmediği yerden göç eder”** demiştir.

Bu sebepten dolayı halka yönelik hizmet üreten devlet kurumlarının özellikle belediyelerin bu tür etkinliklerin yapılmasını sağlaması ve onları belgeleyerek ileriye ışık olacak malzemeleri arşivlemesi gerekmektedir.

1985 yılında dönemin belediye başkanı Zafer Keskiner bu ışığı görmüş ve önce şiirle başlayıp, TSM, THM, Bale, tiyatro, el sanatları gibi faaliyetleri hızla gündeme getirmiş ve ardı ardına bunların hayata geçirilmesini sağlamıştır. Türkiye'nin en ünlü şairleri, tiyatro sanatçıları Salihli'de sahne almaya başlamış, Salihli Belediyesi bünyesinde kurulan Şehir Tiyatroları da en iyi devlet tiyatrosu sanatçıları nezaretinde çalışmalar başlamıştır. Bunun meyveleri olarak, bugün televizyon dizilerinde, Avrupa tiyatro sahnelerinde, TRT ekranlarında yer alan sanatçılarımız boy göstermeye başlamıştır. Bunların sayısı her geçen gün artmaktadır.

Televizyonların evlerimize girmesi ve hızla çoğalması sebebiyle, sinemalar da önemini yitirmeye ve bir bir kapanmaya başlamıştır. 80'li yılların ortalarına kadar Salihli'de 2 kışlık ve 5 yazlık sinema vardı. Bu sinemalar kışlık olanlar: Meram Sineması ve Turgut Sineması, yazlık sinemalar ise; Ege, İnci, Şehir, Arzu, Neşe sinemalarıdır. Bunun yanı sıra daha eskilere gidecek olursak Küçük Cihan (Turgutbey İşhanı PTT karşısında) ve Büyük Cihan (Uğursoy İşhanı'nın olduğu yer) sinemaları Salihli halkı için birer eğlence mekanlarıydı.

Bugün Salihli'de eski sinemalardan yazlık olarak sadece Kenan Evren Parkı karşısında bulunan ve şimdilerde yeddiemin deposu olarak kullanılan Şehir Sineması kalmıştır ve atıl durumdadır. Kışlık sinemalardan ise Meram sineması değişikliğe uğrayarak cep sineması konuma getirilmiş ve Hollywood adı ile devam etmektedir. İzleyiciye gereken hazzı ve sinema tadını vermemektedir. Aynı kuruluş, alışveriş merkezi olan KİPA'da da aynı adla bir küçük cep sineması açmıştır.

Halk sinemadan kopmuş ve bu salonlar da birer birer kapanmıştır, sinema kültürü de kaybolmuştur. Bu dönem boşluğunda, daha önce kapalı Zahire Pazarı olan belediyeye ait mekanda, alt katta 16 dükkan bulunan bir pasaj, üzeri ise Kışlık Belediye Düğün Salonu olarak yapılmıştır. 1987 yılında Belediye Başkanı Zafer Keskiner tarafından restore ettirilerek bir konferans ve tiyatro salonuna dönüştürülmesiyle, sinema günleri yeniden başlamış oldu.

Devlet Tiyatroları, kendi sahneleri dışında ilk defa bir ilçede, Salihli’de perdesini açmış ve her yıl en az bir oyun sergilemek için, Salihlili tiyatro izleyicileriyle buluşmaktadır. Bunun yanında, yine ülkemizin en iyi tiyatro grupları perdelerini Salihli’de açmışlardır. Tiyatro salonu için bir kıyaslama yapılacak olursa ünlü tiyatro oyuncusu Yıldız Kenter’in bir sözünü hatırlatmak yeterli olacaktır: “**İmkan olsa da dört teker taksak ve bu salonu İstanbul’a götürsek**”.

Salihli Belediyesi Kültür ve Sanat etkinliklerini belli başlıklar altında toplamak daha uygun olacağı inancındayız.

a) Salihli Belediyesi Sanat Galerisi: Tiyatro Salonu’nun alt katında bulunan galeri, yerel ve ulusal birçok sanatçıya kapısını açmaktadır. Galeride resim, heykel, fotoğraf, kitap sergileri yapılmaktadır. Bu salonda aynı zamanda resim kursları da verilmektedir.

b) Salihli Belediyesi Resim Atölyesi:1991-1992 sezonunda başlayan resim kursları, Belediye Sanat Galerisi’nde çalışmalarını sürdürmektedir. Çalışmalar deneyimli, Salihli Belediyesi’nin sözleşmeli personellerinden bir resim öğretmeni nezaretinde verilmektedir. 15-20 civarında kursiyer bulunmaktadır. Çalışmalara katılan kursiyerler (20 yıllık bu süre içinde 50 kadar genç kursiyer) Güzel Sanatlar Resim Öğretmenliği Bölümü’nü kazanarak kendi ideallerine kavuşmuşlardır. Kursiyerler genellikle, yağlı boya, sulu boya ve desen çalışmaları üzerine kurs görmektedirler.

c) Salihli Belediyesi Tiyatrosu: 1928-1932 yıllarında ekonomik krizin etkisiyle, kulüplerin yaşaması zorlaşmıştı.1930 yılında Halk Evleri Salihli Şubesi tarafından çeşitli oyunlar sahneye konmuştur. Bu oyunlarda yer alan oyuncular hepsi amatör olup Salihli esnaflarından meydana gelen sanatseverlerdi. Tıpkı aynı yıllarda kurulmuş olan Bozkurt Spor Kulübü oyuncularını gibi. Bu dönemde kulüpler, spordan ziyade kültür faaliyetleri ve temsiller ile gelir sağlama yoluna gidiyorlardı. Başarılı temsiller veriyorlardı. Temsillerdeki kadın rolleri, erkeklerin kadın kılıfına girmeleri suretiyle oynanıyordu. Onun için de genellikle kadınsız temsiller tercih ediliyordu. İlk defa bir kızın temsile çıkması Berber Faik Onuş’un kızı Eda ile mümkün olmuştur.

Belediye Tiyatrosu, 1985-1986 sezonunda kuruldu. İzmir Devlet Tiyatrosu sanatçılarından Doğan Yağcı ve Feyyaz Yükselen’in Salihli’ye gelerek tiyatro kurslarına başlamaları, katılan gençlere heyecan vermişti. İki yıl kadar sonra 1988’de “Şerefiye” adlı oyun ile ilk sahnelerini aldılar. Bu oyun için, İzmir Devlet Tiyatrosu Sanatçılarından Yaşar Üruk çalışmalara başlamış ve Salihli Belediye Tiyatrosu ilk oyununu başarı ile sergilemiştir.

1985-2013 yılları arasında geçen 28 yıl içerisinde 17’si çocuk olmak üzere 45 oyun sergilendi. Türkiye’nin değişik yörelerinde turneler düzenlenmiştir.

1986 yılında kurulan Salihli Belediyesi Şehir Tiyatrosu, o yıldan beri perdelerini hiç kapatmamış ve her sezon seyircisine ilkeleri doğrultusunda

oyunlar sergilemiştir. Sezonda çocuk oyunu, dram veya komedi olmak üzere iki oyunla seyirciyle buluşmaktadır.

Genel Sanat Yönetmenliğini Alpay Erdoğan önderliğinde sürdüren Salihli Belediyesi Şehir Tiyatrosu'nun amacı genç ve orta yaş gurubundan tiyatroya ilgi duyan farklı mesleklerdeki sanatsever halkımızı tiyatro etkinliğinde bir araya getirilmesidir. Bu kapsamda S.B.Ş.T oyun repertuarını Devlet Tiyatroları'nda oynanmış oyunlardan seçmektedir.

7- Müzik

Müzik, sosyal bir olgu ve kültürel bir sanat alanıdır. Sanat alanı olmasına rağmen, toplumsal bağı sebebiyle aynı zamanda bir bilimdir. Müzik, toplumun kültürel dinamiğini de etkiler. Müziğin toplum üzerinde büyük etkisi olduğu muhakkaktır. Özellikle din, inanç törenlerinde müzik ve büyük kitlelerin harekete geçirildiği savaş zamanlarındaki savaş müziği (mehter vb.) buna örnektir. Bu alan da incelendiği zaman, müziğin toplumu birleştirici ve kaynaştırıcı bir etkisi olduğu görülmektedir. Ayrıca, toplum bilim açısından tüketilen bir nesnedir. Psikolojik açıdan da müzik rahatlatıcı, ruhu dinlendirici özelliğe sahiptir. **“Müzik ruhun gıdasıdır”** sözü bütün Türkiye’de olduğu gibi, Salihli’de de çok yaygın olarak söylenmektedir.

İşte bu anlayışlardır ki Salihli’de müziğin her dalında başarılı çalışmalar yapılmış ve yapılmaktadır. Bu konuda da Salihli Belediyesi’nin öncülük ettiği görülmektedir.

Salihli’de ki Müzik Toplulukları

a)Arsevenler Musiki Cemiyeti (1956-1964): 1940’lı yıllarda kurulan Salihli Halkevi, müzik, tiyatro, T.S.M. korosu T.H.M. korosu ve iki adet bando takımı ile Salihli’de güzel sanatların gelişmesine çok önemli katkılar sağlamıştır. Özellikle bando takımlarından birisinde görevli bandocular, belediyeye memur olarak alınıp, hem iş sahibi yapılmışlar hem de Belediye Bando Takımı’nın ilk çekirdeğini oluşturmuşlardır.

Halkevi müzik ve tiyatro kollarındaki Arsevenler Grubu, T.S.M. ve T.H.M. koroları kurarak, birçok konser verdiler. Özel günlerde ve Salihli’nin kurtuluş yıldönümlerinde hep Arsevenler Grubu vardı.Talep üzerine ud, keman ve bağlama kursları da açılmıştır.

1951 yılında Halkevlerinin kapatılması sonucunda, bu güzel etkinliklere son verildi. Ancak, Salihlili sanatçılar ve özellikle Arsevenler yola devam ettiler, boş durmadılar ve 1956 yılında Salihli Arsevenler Musiki Cemiyeti kuruldu, çalışmalarına ayrı şevk ve hızla devam ettiler. Hüseyin Sungur’un kurduğu bu cemiyette Talât Özaran şef, İlyas Kalay keman, İsmail Seçer klarnet, Rasim Yöndem cümbüş, Abdurrahman Anıl kanun, Mehmet Yaya ritim saz, Hamdi Gökçüoğlu ud, Osman Uğur tambur ve Nevzat Tekeş, İsmail Töre, Osman Uğur ve Hamdi Gökçüoğlu korist olarak görev aldılar. Musiki Cemiyeti’nin bulunduğu bina, şimdiki PTT binasının karşısındaydı, yani eski yazlık Turgut Sineması’nın yanındaydı. Çalışmalar pazartesi ve perşembe günleri yapılyordu.

Dernek binasının tamiri ve bakımı için, dönemin İş Bankası Müdürü Neşet Özden, yüklü bir bağışta bulunur ve tek bir şartı vardır. Rast Peşrev (Kar-ı Nev) makamındaki “Gözümde Daim” şarkısını konserlerde ilk şarkı olarak okunması. Dileği aynen yerine getirilmiştir.

1956-1963 yılları arasında Talât Özarın'ın şefliğinde devam eden Arsevenler Musiki Cemiyeti, çalışmalarını sürdürmüş ve 1963' de Talât Bey'in Ankara'ya tayininden sonra, Ali Rıza Eren koro şefliğine getirilmiştir. 1965-1975 yılları arasında koroyu çalıştıran Ali Rıza Eren'in 1975 yılında Soma'ya tayini üzerine koro dağılmıştır.

b)Salihli Belediyesi Türk Sanat Müziği Korusu (1984 - ...)

Zafer Keskiner'in 1984 yılında Belediye Başkanı seçilmesinden sonra, sanatın her dalında olduğu gibi, müzik alanında da Belediye'nin etkisi hissedilmeye başlamıştır. Ali Rıza Eren Hoca ve ekibi Belediye T.S.M. korusu olarak 1984 yılında çalışmalarını Belediye bünyesinde devam ettirdiler. 1985-1986 yıllarında T.R.T. İzmir Radyosu T.S.M. Korusu Şefi ve Udi Yılmaz Yüksel tarafından yönetilen Belediye T.S.M. Korusu'nun çalışmaları kayda değer gelişme elde eder.

1986'dan itibaren Ali Rıza Eren'in şefliğinde çalışmaya başlayan Belediye T.S.M. Korusu, 1994 yılında Ali Rıza Eren'in rahatsızlığı sebebiyle, 1994-1995 yılları arasında koro elemanlarından Udi Raci Özdemir'e emanet edilmiştir. 1995-1996 yıllarında Serap Yıldız'ın Şefliğinde yoluna devam eden Salihli Belediyesi T.S.M. Korusu, 1996-1999 yılları arasında Semih Oğan'ın şefliğinde çalışmalarını sürdürdü.

Ali Rıza Eren, Semih Oğan'ın ayrılmasından sonra 1999 yılından itibaren T.S.M. Korusu'nu yeniden çalıştırmaya başladı ve 2002 yılına kadar devam ettirdiği koro şefliğini, 07.03.2002 tarihinde oğlu Necmi Eren'e devretti. 2 Ekim 2012 tarihinde Necmi Eren korodan ayrılarak Belediye tarafından Salihli'de görev yapan Müzik öğretmeni Şebnem Coşkun'a görev verilmiş ve koro çalışmaları çalışmalarını sürdürmektedir.

8- Şairler-Yazarlar-Basın

Şiir Etkinlikleri: Belediyenin Kültür Sanat etkinliklerinin hiç kuşku yok ki en fazla ilgi ve izleyici çeken faaliyetlerinden biridir şiir. Şiir İkindileri demedik, çünkü 28 yıllık bir dönem içinde Salihli'de Belediye etkinlikleri içinde şiir 3 bölümde yer almıştır. Kısaca ana başlıklar altında toplarsak; Salihli Şiir İkindileri 49 defa, Salihli Belediyesi Şiir Şöleni 5 defa, Salihli Belediyesi'nin destekleriyle Bizim ECE Şiir Şöleni 10 defa gerçekleştirilmiştir.

a) Salihli Belediyesi Şiir İkindileri: 25 Aralık 1985 Cumartesi günü, Kültür Merkezi Konferans Salonu'nda Salihli'de ilk defa bu boyutta bir şiir toplantısı yapılmış ve seyircinin ilgisini çekmiştir.İlk yıllarında, yılda dört defa yapılan Şiir İkindileri, daha sonra gerekli ilgiden uzaklaşmaya başlayınca yılda iki defa Yaz ve Güz İkindileri (Nisan ve Kasım aylarında) şeklinde devam ettirilmiştir. Bu tarihlerde zaman zaman oynamalar olmuştur. Fakat mutlaka yılda iki ikindi yapılmıştır. Zafer Keskiner'in 20 yıl süre içinde Belediye

Başkanlığı yaptığı 15 yıllık dönemde Şiir İkindileri 31 defa yapılmıştır ve sonuncusu 6 Mart 2004 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Bu Türkiye'nin en uzun soluklu bir şiir etkinliğidir.

Salihli Şiir İkindileri'nin başlaması dönemin Belediye Başkanı Zafer Keskiner ile Prof. Dr. Şadan Gökovalı'nın aralarında geçen bir konuşma ile olmuştur. Buradaki konuşmada Başkan Zafer Keskiner, Prof. Dr Şadan Gökovalı'ya şu soruyu soruyor.“**Stutgra Şiir Akşamları olurda Salihli Şiir İkindileri niye olmasın?**”

Bu dönem içinde Salihli'ye gelen şairlerden bazıları: Aziz Nesin, Salah Birsal, Şükran Kurdakul, Kemal Özer, Ataol Behramoğlu, Cahit Külebi, Necati Cumalı, Sunay Akın, Fazıl Hüsni Dağlarca, Cemal Süreya, Can Yücel, Ali Yüce, Özdemir İnce vb. Her Şiir İkindileri'nde, katılımcı şairlerin şiirlerinden derlenmiş İz Dergisi bastırılıp dağıtılmıştır. Ayrıca yurt dışından da şairler davet edilmiştir. Bunlar arasında Danimarkalı şairler Erik Sinius ve eşi Sara Mat Hai Sinius da vardır. Türkiye'nin birçok ünlü şairini Salihli'ye getiren Salihli Belediyesi Şiir İkindiler'nde özel konuk olan şaire, DIONYSOS Şiir Ödülü' nü “**Salihli Halkı Adına**” vermiştir. Bu şölenlerin sadece Salihli dışından gelen şairlere yapılması ve Salihlili şairlerin yok sayılması zaman zaman tepkiler de doğurmuştur. Oysa Salihli adına yapılan ve Salihli Belediye Başkanlığı logosu ve başlığının bulunduğu bir etkinlikte Salihlililerin olmaması yadırganacak bir durumdu. Aradan geçen 5 yıllık Cengiz Tunç (aşağıda ayrıca belirtildi) döneminden sonra belediye başkanlığına seçilen Mustafa Uğur Okay dönemi başladı. Bu süre içinde Şadan Gökovalı'nın yönettiği 14 yıllık Şiir İkindileri bu defa yine İzmirli bir şair tarafından yönetilmeye başlandı. Tuğrul Keskin'in danışmanlığını ve sunuculuğunu üstlendiği Şiir İkindileri eskisinden farksız bir şekilde 42. sine kadar geldi. Salihlili şairlerden tepkiler daha fazla gelmeye başladı. Ve 42. Şiir İkindileri olan 14 Kasım 2009 Salihlililer içinde bir milat oldu sanki.

İlk defa resmi olarak Salihli'den şair davet edildi. Ahmet Otman, Teoman Önen ve Hasan Ildız. Hasan Ildız'ın yer almadığı etkinlikte Salihlililer adına bir başlangıç oldu. 24 yıl sonra Salihli Şiir İkindileri'nde Salihlililer de yer aldı.

b) Salihli Belediyesi Şiir Şöleni: Cengiz Tunç'un Belediye Başkanlığı döneminde (1994-1999) Şiir İkindileri, Salihli Belediyesi Şiir Şöleni adını almış ve şiir bu dönemde de devam etmiştir. Bu dönemde şiir, yılda bir kez anıldı ve 5 etkinlik yapıldı. Bu etkinliğe de yine tanınmış şairler çağrıldı. Halil Soyuer, Cemal Safi, Ayhan İnal, Mehmet Çınarlı, Kamil Uğurlu, Yahya Akengin, Nüzhet Erman, Şükrüye Turan, Dilaver Cebeci, Hüseyin Çelikcan gibi şairler geldi.

Bu etkinlik de de önceki dönemler gibi siyaset kokan bir ortam içinde yapılıyordu. Belediye bünyesinde yapılan bu tür etkinlikler katılımcı şairler de aynı siyasi düşüncenin içinde olduğundan şairlerde o çizgide yer alıyordu. Oysa sanatta siyaset gözetilmemelidir.

Cengiz Tunç döneminin ilk Şiir Şöleninde Salihlilili şairlerinde yer alması beklenen bir düşünce idi. Davet edilen Salihlilili şairlerin de aynı çizgide olması katılımcıları bölmüştür. Çabuk fark edilen bu durum düzeltilmiştir. Fakat en azından Salihlilili şairler fazlaca yer almıştı. Yapılan Şiir Şöleni'nde en az 3-4 Salihlilili sahnede şiirlerini okumuştur.

c) Bizim ECE Şiir Şöleni: Bizim ECE Dergisi kurucusu, sahibi ve genel yayın yönetmeni Ahmet Otman'ın düzenlediği bu etkinlik; 2002, 2003 ve 2004 yıllarında dönemin Belediye Başkanı Zafer Keskiner'in destekleriyle yapıldı. Daha sonra Mustafa Uğur Okay'ın Belediye Başkanı olması nedeniyle yapılan görüşmeler sonucunda dergi adına yapılan bu şölenin devam etmesinin faydalı gerekçeleri sunuldu ve kabul görerek 2005-2006-2007-2008 yıllarında da olmak üzere 4 Şiir Şöleni yapıldı.

Bu şölenlerin devam etmesi için Belediyemiz tarafından destek verilse de bizler yeter diyerek bırakmak durumunda kaldık. Salihlimiz, son yıllarda bir şiir şölenleri şehri olmaya başladı, bu çok sevindirici ve gurur verici bir durumdur. San'atın başkenti olan Salihlimiz, "**San'at ve Şiirin Elçisi**" Bizim ECE Dergisi Şiir Şölenleri ile şiirin de başkenti olmayı başarmıştır. Daha sonra Belediye Başkanımız Mustafa Uğur Okay ile Salihlilili şair ve yazarların bir sohbetinde başkanımızın bu şölenin devam etmesi durumunda önceki yıllarda olduğu gibi destek vermeye devam edileceğini söyleyince 2011-2012-2013 yıllarında da her zaman olduğu gibi Mart ayı veya Nisan ayı başlarında şölen devam etti.

Birincisi 2002 yılında gerçekleştirilen Bizim ECE Şiir Şöleni'ne 32 şairin (9 Salihlilili, 23 diğer bölgelerden);

İkinci 2 Mart 2003 tarihinde yapılan 33 şairin (8 Salihlilili, 25 diğer bölgelerden);

Üçüncüsü 28 Şubat 2004 tarihinde yapılan şiir şölenine de 30 şairin (9 Salihlilili, 21 diğer bölgelerden) katılımı gerçekleşti.

Dördüncüsü 12-13 Mart 2005 tarihlerinde yapıldı. Bu şölene 26 şair katıldı. Bu şairlerin 10 tanesi Salihlilili ve 16 şair diğer bölgelerden katılmışlardır.

Beşincisi 11-12 Mart 2006 tarihleri arasında yapılan şölene 30 şair katılmış; 11 tanesi Salihlilili şairler ve 19 tanesi de diğer bölgelerden katılmışlardır.

Altıncısı 10-11 Mart 2007 tarihleri arasında yapılmış, 26 şairin katıldığı bu şölende; 6 Salihlilili şair ve 20 diğer bölgelerden katılım olmuştur.

Yedincisi 1-2 Mart 2008 tarihleri arasında yapılan bu şölende 32 şair katılmış bunların içinden 3 şair gelememiş Salihli'den katılan 7 şair yanı sıra Hollanda'dan bir şair ve diğer bölgelerden 21 şair katılmıştır.

Sekizincisi 2-3 Nisan 2011 tarihleri arasında yapılan şölene 31 şair katılmış, 15 tanesi Salihlilili şairler ve 16 tanesi de diğer bölgelerden katılmışlardır.

Dokuzuncusu 2-4 Mart 2012 tarihleri arasında yapılmış, 26 şairin katıldığı bu şölende; 11 Salihlili şair ve 15 diğer bölgelerden katılım olmuştur.

Onuncusu 15-17 Mart 2013 tarihleri arasında yapılan bu şölende, 28 şair katılmış Salihli'den katılan 8 şair ve 20 şair diğer bölgelerden katılmıştır. İlk defa Yurt dışından bir şair (Azerbaycan'dan) davet edilmiştir.

Bizim ECE Dergisi 7. Şiir Şöleni bütün şiir şölenlerinden farklı bir ortamda yapılmıştır. Salihli Ticaret ve Sanayi Odası SARDES konferans salonunda yapılan bu şölen bir ilke imza atmış internet üzerinden canlı radyo yayını ile bütün dünyaya yayın yapılmıştır.

Ayrıca Atatürk Dil Tarih Yüksek Kurumu Başkanı Sayın Prof. Dr.Sadık Tural Hocamız **“Dilin Bağımsızlığı ve Şiirin Gücü”** adlı bir sunum yapmıştır. Ankara'dan geliş-gidişini uçakla yapan hocamız bir kuruluş dahi talep etmemiş, giderlerini kendisi karşılamıştır.

Hiç bir maddi talepte bulunmadan ve yol masraflarını dahi kendileri karşılayarak can-ı gönülden katılmaları, Salihli'nin bu konuda ne kadar başarılı olduğunu en açık göstergesidir.

Sadık Tural Hocamızın yaptığı konuşmanın bir bölümü dikkat çekici olmuştur.

“Şairler, sevmenin eğitimin sezdirerek verenlerdir; ahenkli ifadelerin efendileridir... Bu türden güzel toplantıları düzenleyenler ise, Türkçeye ve ‘Türkçe Türk milletinin kalbidir’ diyen Atatürk’ün isteklerine uyarak görevini yapan insanlardır....

Hazar Şiir Akşamları, Sapanca Şiir Akşamları, Yeşilirmak Şiir Akşamları, Zeugma Şiir Günleri ve Bizim ECE Dergisi Şiir Şölenleri... Şiirimizin ve şairlerimizin içimizi yıkadığı, Türkçemizi parlattığı toplantılardır.

Elazığ Şiirin başkentidir. Şiir kokar, orcik kokar, dert kokar. Salihli ise bundan sonra benim gönlümde ilçe değil, şiirin vilayetidir. Şiir kokar, şiir ile ısıtır, ısıtır bütün bir ili bölgeyi... Bu şiir toplantısını düzenleyenleri, iyi niyetiyle bezeyen yöneticileri ve bu arada sabırlı ve özverili dostumuz sayın Ahmet Otman'ı kutluyorum. O da bu şiir vilayetinin valisidir.”

Bizim ECE Şiir Şölenleri, aynı zamanda bir Salihli'yi tanıtmaya niteliği de taşımaktadır. Sart Harabeleri, Anıt Çınar, Allah-diyen, Kurşunlu Kaplıcaları ve Bozdağ Kırkoluk Çeşmesi, Adala Kanyonu, Regülatör, Ayak İzi gezileri başta olmak üzere, ilçemizin tarihi ve doğal zenginliklerini ve güzelliklerini tanıtmaya fırsatı yakalanmıştır. Bunlarda hiç kuşku yok ki belde belediyelerimiz olan Adala, Durasıllı ve Sart Belediye Başkanlarının da katkısı büyüktür. Sağladıkları imkanlar ile pazar günü yapılan turistik ve tanıtım amaçlı gezilerimize çok katkıda bulunmuşlardır. Özellikle 7. ve 8. Şiir Şölenlerimizde Ticaret ve Sanayi Odası Eski Başkanlarından Rahmetli Talat Zurnacı'nın misafiri olan şairlerimiz Attolos Çiftliğinde ağırlandırlar. Bol bol ata binerek geziler yaptılar ve hazırlanan ikramlardan yediler. Memleketine dönen dostlarımızın hepsi, birer Salihli gönüllü tanıtıcısı olmuştur. Salihlimiz ile ilgili, şiirler, makaleler ve gezi yazıları, anılarını kendi şehirlerindeki gazete ve

dergilerde ve son dönemlerde sosyal medyada da (Facebook ve Youtube) yayınlamaktadırlar.

Bizim ECE Şiir Şölenleri'nin yapılmasında hiç kuşku yok ki başta Salihli Belediyesi olmak üzere S.T.K. olan meslek odalarımız, özel şirketler ve sanat dostu esnaflarımızın da karınca kararınca destekleri olmuş ve her etkinlikte kapılarını açmışlardır. Bu da Salihli insanının sanata bakış açısını göstermektedir.

Son üç yıldır yapılan etkinlikler İlçe Kaymakamı Sayın Ertan Peynircioğlu'nun da etkinliğe sıcak bakması ile lise düzeyindeki okullarımızda şairlerimin öğrencilerle buluşturulması sağlanmış ve **“Şairlerimiz Öğrencilerimizle Buluşuyor”** sloganı ile her yıl 800 ile 900 arasında öğrenci ile gelen misafir şairlerimiz buluşturmaktadır. Hedef gelecek yıllarda daha fazla okul, daha fazla öğrenci ile buluşmaktır.